

Pr: Diaria
Tirada: 16.923
Dif: 12.053

El monopoli de la qualitat

ANNA PAGÈS

PROFESSORA DE LA FPCEE-BLANQUERNA DE LA URL

La paraula *qualitat* és importantíssima i abasta molts àmbits. Posem aquest nom hipermodern a la perfecció anhelada que ens mou. Escrivim informes de qualitat. Demanem acreditacions (segells) de qualitat. Dissenyem i passem qüestionaris de qualitat. Quan truquem a l'administració, al banc, a la companyia de la llum o del mòbil ens pregunten si podem contestar l'enquesta de qualitat. De l'u al deu, quina puntuació donaria a l'eficàcia en respondre la seva consulta? De l'u al deu, com valoraria l'atenció rebuda? Gairebé podrien seguir preguntant: de l'u al deu, ¿s'ha trobat bé durant la conversa?, ¿la seva capacitat d'adaptació al món ha millorat?, ¿el sentiment d'existir que l'habita ha progressat adequadament? ¿Vostè diria, de l'u al deu, que hem contribuït a millorar la seva qualitat de vida, o sigui, vostè viu d'alguna manera que pugui ser considerada "de qualitat" encara que les qualitats (de tota mena) hi manquin declaradament? Parlem de qualitat per a moltes coses: qualitat universitària, qualitat en l'envasat, qualitat educativa. Fins i tot els cementiris municipals tenen "segell de qualitat" (això és, sobretot, el que més tranquil·litza: després de morir, tot anirà bé). Hi ha tantes qualitats com àmbits d'acció.

La paraula *qualitat* ve del llatí: *qualitas* significa "manera de ser" bona o dolenta; també es refereix a la característica d'una persona. Pot ser una virtut. En plural parlem de qualitats: quines qualitats té un bon tortell de Reis?, quines qualitats calen per ser un bona persona, una bona traductora o una bona mare? Avui, en canvi, declinem la paraula en singular: parlem d'una sola qualitat. És la que determinen, en general, les agències i els índexs de qualitat. En l'àmbit acadèmic, les Agències de Qualitat Universitària tipifiquen els criteris pels quals un llibre (sigui quin sigui, de l'extensió i el tema que sigui) val menys que un article escrit en una revista indexada propietat de grans corporacions. Els índexs de qualitat són com la borsa: pugen i baixen segons les cotitzacions. El nombre de vegades que el seu article hagi estat citat per altres fa pujar el seu valor. Si el nombre de cites baixa, vol dir que, francament, el que vostè volia dir no impacta en res ni en ningú. En canvi, les qualitats del seu text podrien ser moltes. Podria estar escrit en un estil directe, precís, bellament adjectivat. Podria acompanyar, una tarda d'hivern, moltes persones soles a qui agradés llegir. Les qualitats d'una obra com *La muntanya màgica*, de Thomas Mann, són moltes. Però no podem afirmar, amb els paràmetres actuals, que fos una obra de qualitat. S'hauria de veure primer quina editoria el va publicar i comprovar que formés part dels Scholarly Publishers Indicators.

Un món cobejós d'obtenir segells de qualitat redueix dràsticament les qualitats que el fan ser interessant i divers. El monopoli de la qualitat per part d'uns quants ha empobrit l'experiència humana compartida. Potser, enlloc de qualitat de vida, fora millor afegir més qualitats i més desig a la vida que ja tenim: petita i fugissera.